

Hovedmisbruget af Forligskommissionen er den Udvidelse, som den særlig i København har faaet, tværtimod en gammel, god juridisk Sætning af Processlæren, at man ikke ved Kontrakt kan forpligte sig til Eksekution. Det er en Sætning, som det oprindelige Forligsinstitut sikkert ikke har været saa meget i Strid med som den Praksis, der finder Sted; thi den er i allerhøjeste Grad i Strid dermed. Siden Nager- eller Halvaager-Dejekontrakterne om Møbler bleve iuspette og belagte med en høj Kaution i nogle Tilfælde, er Forholdet f. Eks. det, at det normale er blevet, at man ved Forligskommissionen — og det gaar meget raskt — erkender at skyld og bagefter forbinder sig til i Tilfælde af Misligholdelse at udlevere sit Møblement. Den Slags Ting finder i meget høj Grad Sted f. Eks. her i København, og det har i høj Grad hidraget til, at de velgørende Virkninger af Domstolens Praksis paa Nageromraadet ikke have faaet nogen stor praktisk Betydning. Jeg har nu, grundet paa det, jeg har set her i Verden, den Opfattelse, at hvis man formulerede en Sætning nærmere ved det gamle, at man ikke ved Kontrakt bør kunne forpligte sig til Eksekution eller direkte Udlevering paa den Maade, at Fogden skal være en følgagtig umiddelbart paa Grundlag af Forlig, vilde det i mange Maader have visse Fordele. Jeg venter ikke, at det, jeg foreslaar, skal blive vedtaget eller paavirke nogen. Men jeg siger, at jeg har den Opfattelse, grundet paa nogen Praksis, af det Forhold, at det slet ikke var en forkert Vej at gaa. Vil man altsaa opretholde Forligsinstitutionen, synes det mig egentlig, at kun § 3 har et fornuftigt Djemed, og for Resten staar der jo ikke andet i den end det, som være Domstole nogenlunde have fundet ud af sig selv, maatte være det rigtige. Jeg vil saaledes sige, at det, at man f. Eks. forbyder Sagførere og deres Kontorbetjente at give Møde under Forligsmæglingen her i København, ikke betyder for en eneste rød Ore eller forandrer det allermindste. Der er meget saa Sagførere, der give Møde ved deres Kontorbetjente, nej man giver Møde ved Rettens Betjente, ved Stævningmændene, og det har man gjort i al min Tid. Naar man kun har 1 Fuldmægtig, og naar der er saa rigeligt med Retter som her i København — navnlig saaledes som Retterne i den senere Tid ere blevne delte, holdes der næsten 2 Retsmøder hver Dag — lader man nok være at benytte sin Kontorbetjent, men lader det gaa over til Stævningmændene. Jeg tror ikke, man vil naae noget med § 5, saaledes som

den foreligger; hvis man altsaa i Forligsbegunstigelsesinteresse vil udelukke Sagførerne og deres Kontorbetjente, maa man gaa langt videre, og give langt mere omfattende Regler, end der her foreslaas. Ogsaa udenfor København tror jeg, at man — hvis man her drister sig til det — maatte foreskrive Bestemmelser om, hvem der skal møde og rathabere et Forlig. Thi det almindelige i Provinserne er i alt Fald i mange Jurisdiktioner her i Landet — jeg vilde kunne nævne saadanne Jurisdiktioner, det er jo fuldstændig lovligt — det, at Forligskommissionen holdes paa Tinghuset, og saa sender man sit Forlig til Arrestforvareren; han møder for den ene Part og hans Datter for den anden Part, de rathabere Forliget, og saadan gaar den Menage. Det forekommer mig, at denne Lov altsaa lidt ved — det vilde jeg sige, hvis jeg troede, at jeg havde nogen som helst Forstand paa de Dele — hvoreledes det gaar til i Livet, og at det bærer en lille Smule Mærke deraf. Jeg synes, at der i dette Ting og af de Myndigheder, som skulle have med den Sag at gøre, en Gang burde afgøres, om man vil favorisere Forlig og opretholde og udvide denne Institution yderligere, men saa maa man gaa anderledes frem, end efter dette Lovforslag, og saa er dette Lovforslag efter min Opfattelse inkonsekvent og urigtigt, eller om man mener helt at ville slaa denne Institution ihjel, hvilket der efter min Mening ogsaa kan siges adskilligt for. Men at vedtage dette Lovforslag i den foreliggende Skikkelse, synes der mig aldeles ikke at være noget der taler for. Jeg skal med Hensyn til noget, der blev fremfat af det ærede Medlem for Hølbæk Amts 3dje Valgkreds (Tauber), sige, at til den Tanke, at man fik en læmpeligere og billigere Procedure ogsaa paa Landet i mindre Sager, kan jeg ganske slutte mig. Men jeg ved ikke rigtig, om man for Tiden har fundet de rette Former, og navnlig er jeg ikke saa vis paa, som han var, at den Form at indføre Gældskommissionsproceduren er den rette. Det var de Argumenter, jeg i al Beskedenhed vilde henstille til dem, som overveje Sagen paa Grundlag af udenpolitiske Motiver, og bede dem om, hvis der skulde komme andre Tider, de da ikke ville overveje, hvorvidt de ikke tro, at der, navnlig med Hensyn til Reglen om, at man ikke ved Kontrakt kan forpligte sig til Eksekution, virkelig er noget at gøre med Hensyn til Løsøre, i alt Fald for Københavns Vedkommende.

**Justitsministeren** (M. Lemmann): Med Hensyn til en Mængde af de Bemærk-